

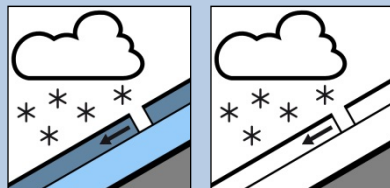
Problemes típics d'allaus

Els cinc tipus de problemes d'allaus definits per l'European Avalanche Warning Services EAWS tenen com a objectiu descriure les situacions típiques d'inestabilitat de la neu que es donen en terreny d'allaus. Ajuden als professionals i els usuaris de la muntanya hivernal a l'avaluació del perill d'allaus posant èmfasi en la causa de la inestabilitat. Complementen el grau de perill i la seva localització (altitud i orientació) i ocupa el tercer nivell superior d'informació de la piràmide de comunicació del perill d'allaus.

Les definicions següents inclouen una caracterització general dels problemes incloent:

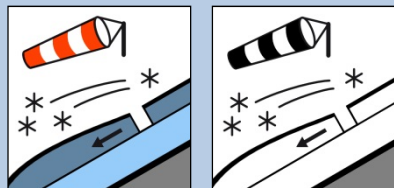
- el tipus d'allaus que s'espera, i els desencadenaments,
- una descripció de la distribució espacial típica i la posició de la capa feble dins del mantell nival,
- una caracterització del mecanisme de desencadenament,
- una descripció de la durada típica i dels períodes en què es dona el problema,
- i finalment consells de circulació per als usuaris de la muntanya hivernal.

L'objectiu, per tant, és donar informació als usuaris de la muntanya hivernal que circulen sobre terreny allavós. Tot i això, els problemes típics d'allaus poden ser útils també per als serveis de seguretat en allaus.

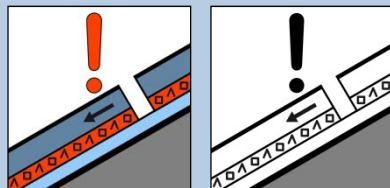
Neu Recent

¿Què?	Característiques	El problema d'allau està relacionat amb la nevada actual o més recent. La magnitud de la sobrecàrrega addicional que la neu nova exerceix sobre el mantell nival preexistent és el factor crucial del problema de neu recent. La criticitat de la sobrecàrrega depèn de diferents factors com ara la temperatura de l'aire, el vent o les característiques de la superfície de la neu vella.	
	Tipus d'allaus i desencadenaments	<ul style="list-style-type: none"> Allaus de placa de neu seca. Allaus de neu seca sense cohesió. Possibles allaus naturals i accidentals. 	
¿On?	Distribució espacial	En general el problema es presenta de forma generalitzada i sovint a totes les orientacions.	
	Posició de la capa febles dins del mantell nival	<p>Allaus de placa de neu seca:</p> <p>Típicament entre la neu nova i la neu vella o dins les capes de neu nova. De vegades lleugerament per sota de la superfície de neu vella. En aquest cas, addicionalment, preval el problema de "capes febles persistents".</p>	<p>Allaus de neu seca sense cohesió:</p> <p>Comencen a la superfície, però el flux pot erosionar el mantell nival en profunditat.</p>
¿Per què?	Característiques de desencadenament	<p>Allaus de placa de neu seca:</p> <ul style="list-style-type: none"> Fractura de les capes febles recentment formades a l'interior de la neu nova o degut a la sobrecàrrega addicional de la nevada sobre capes febles ja existents (superfície de neu vella o per sota) 	<p>Allaus de neu seca sense cohesió:</p> <ul style="list-style-type: none"> Manca de cohesió entre les partícules de neu recent.
		Duració	Típicament durant la nevada fins pocs dies després.
¿Com gestionar-ho?	Identificació del problema sobre el terreny	El problema de la neu recent és força fàcil de reconèixer ja que afecta la majoria del terreny però la caracterització del perill associat pot ser molt complicada. Controla les acumulacions crítiques de neu recent i l'activitat recent de caiguda d'allaus.	
	Consells de circulació	<p>Allaus de placa de neu seca:</p> <p>Espera fins que el mantell s'estabilitzi i la capa feble guanyi resistència.</p>	<p>Allaus de neu seca sense cohesió:</p> <p>El perill de ser arrossegat per una allau petita és més important que el de quedar colgat. Tingues en compte les conseqüències en terreny extrem.</p>

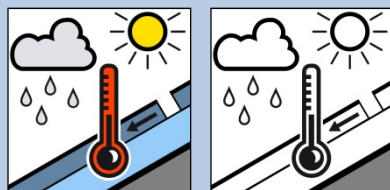
Plaques de vent

Què?	Característiques	Les plaques de vent es formen quan la neu solta ,en capes prop de la superfície, és transportada i dipositada pel vent.
	Tipus d'allaus i desencadenaments	<ul style="list-style-type: none"> • Allau de placa de neu seca. • Possibles allaus naturals i accidentals
On?	Distribució espacial	Molt variable però típicament a sotavent, a canals i depressions, a prop de canvis de pendents, darrere de crestes o altres llocs protegits del vent. Més comú per sobre del nivell del bosc.
	Posició de la capa feble dins el mantell nival	Típicament entre la placa de vent i la neu vella o dins les capes de la placa degut a variacions de la velocitat del vent. Ocasionalment, lleugerament per sota, en mantell vell. En aquest cas, addicionalment, preval el problema de “capes febles persistents”.
Per què?	Característiques de desencadenament	La placa de vent és una sobrecàrrega sobre una capa feble i forma una estructura de placa que és particularment propensa a ser desencadenada.
¿Quan?	Duració	El problema de placa de vent pot evolucionar molt ràpidament. El problema dura típicament durant el torb i tendeix a estabilitzar-se uns dies després de l'episodi.
Com gestionar-ho?	Identificació del problema sobre el terreny	<p>Si no esteu enterrat per neu nova, el problema de placa de vent es pot reconèixer amb un bona formació i entrenament, i amb bona visibilitat. Considera els indicis del vent i localitza els dipòsits neu ventada.</p> <p>Indicis típics: acumulacions de neu ventada, activitat recent d'allaus i de vegades esquerdes en circular o whumpfs. Tot i així, sovint és difícil determinar de quan són els dipòsits acumulats pel vent i fins i tot alguns d'aquests signes no impliquen necessàriament que hi hagi problema d'allau (p.ex. en absència de capes febles).</p>
	Consells de circulació	Evitar les acumulacions de neu ventada en terreny inclinat.

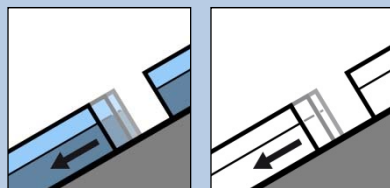
Capas febles persistents

Què?	Característiques	El problema d'allau està relacionat amb la presència d'una o més capes febles persistents en un mantell vell. Aquestes capes febles són típicament: cristalls facetats, gobelets o gebre de superfície.
	Tipus d'allaus i desencadenaments	<ul style="list-style-type: none"> • Allaus de placa de neu seca • Majoritàriament allaus accidentals; rarament allaus naturals, principalment en combinació amb altres problemes d'allaus. • El desencadenament a distància és possible i la propagació de fractures de gran longitud és habitual.
On?	Distribució espacial	El problema es pot donar de forma generalitzada sobre el terreny o presentar-se força aïllat. Pot estar a totes les orientacions, però és més freqüent als vessants obacs arrecerats del vent.
	Posició de la capa feble dins el mantell nival	Al mantell vell, sovint enterrada en nivells profunds. De tota manera, com més profunda estigui enterrada la capa, menys probable serà el desencadenament, però si es desencadena l'allau pot arribar a ser gran.
Per què?	Característiques de desencadenament	L'allau es desencadena quan la sobrecàrrega que se li aplica excedeix la resistència de la capa feble.
¿Quan?	Duració	Les capes febles poden persistir des de setmanes fins a mesos amb possibilitat que fins i tot perdurin durant gran part de la temporada hivernal.
Com gestionar-ho?	Identificació del problema sobre el terreny	Detectar les capes febles persistents és molt complex. Els signes d'instabilitat com els whumpfs són típics però no han de ser necessàriament presents. Els tests d'estabilitat poden ajudar a detectar les capes febles persistents. Cal conèixer l'evolució del mantell nival i la referència als butlletins de perill d'allaus és important.
	Consells de circulació	<p>Circuleu de forma conservadora i eviteu el terreny amb certes característiques (per exemple: vessants grans molt costeruts) on les conseqüències de ser atrapats són greus (per exemple, quedar enterrat a gran profunditat). Tingueu en compte l'historial de fenòmens meteorològics de la temporada i els processos en el mantell nival de la zona. Sigueu extremadament prudents en àrees amb mantell prim i en la transició de mantell prim a gruixut.</p> <p>El desencadenament d'allaus per capes febles persistents és una causa significativa de mort per allaus en activitats recreatives.</p>

Neu humida

Què?	Característiques	El problema d'allau està relacionat amb un afebliment del mantell a causa de la presència d'aigua líquida. L'aigua s'infiltra dins el mantell a causa de la fusió o la pluja.	
	Tipus d'allaus i desencadenaments	<ul style="list-style-type: none"> • Allaus de placa humida • Allaus de neu humida sense cohesió • Principalment allaus naturals 	
On?	Distribució espacial	<p>Quan la infiltració de l'aigua és deguda a la fusió, el problema sol ser específic en certes orientacions (radiació solar) i altituds (temperatura de l'aire).</p> <p>En cas que sigui pluja caiguda sobre la neu, estaran afectades totes les orientacions (per sota de l'altitud de la cota de neu on precipita en forma d'aigua)</p>	
	Posició de la capa feble dins el mantell nival	A qualsevol lloc del mantell nival, en cas d'allaus de placa, sovint, a les capes febles preexistents	
Per què?	Característiques de desencadenament	Allaus de placa humida: <ul style="list-style-type: none"> • Afebliment i fractura de les capes febles preexistents o desencadenament per acumulació d'aigua a les interfícies entre capes. • La pluja implica, també, una sobrecàrrega addicional sobre les capes febles 	Allaus de neu humida sense cohesió: <ul style="list-style-type: none"> • Pèrdua de cohesió entre grans de neu humida
		¿Quan?	<ul style="list-style-type: none"> • D'hores a dies. • Possibilitat de pèrdua ràpida d'estabilitat. • És especialment crític el moment en què l'aigua s'infiltra per primera vegada a l'interior del mantell un cop s'ha escalfat fins a 0°C. • Les allaus naturals poden ser més probables en el transcurs del dia, depenent de l'orientació (tret que la pluja sigui el factor desencadenant).
Com gestionar-ho?	Identificació del problema sobre el terreny	El problema de neu humida generalment és fàcil de reconèixer. L'inici de la pluja, la caiguda de boles, el rodolament de neu (ensaïmades) y , petites plaques humides i d'allaus de neu humida sense cohesió, són sovint els precursors d'activitat natural d'allaus de neu humida. L'enfonsament profund del peu o de l'esquí en trepitjar la neu també és un signe d'increment d'humitejament de la neu.	
	Consells de circulació	Si la superfície de la neu humida es regela durant la nit a causa de cels clars i temperatures baixes, es forma una crosta forta que no s'enfonsa, i en general hi haurà condicions favorables al matí. Després de nits temperades amb cel cobert el problema estarà sovint present ja des del matí. Normalment la pluja sobre neu nova genera aquest problema de manera gairebé immediata. Planificar i gestionar bé l'horari de la ruta és important. Tingueu en compte les zones d'arribada de les allaus.	

Lliscaments basals

Què?	Característiques	Tot el mantell nival llisca sobre el terra, normalment sobre terreny relliscós amb superfícies herboses o zones de roca llisa. L'activitat de lliscaments basals està típicament relacionada amb un mantell gruixut homogeni o amb poques capes febles. Els lliscaments basals es poden produir amb un mantell fred i sec i amb un mantell càlid i lleugerament humit o humit. El desencadenament dels lliscaments basals és difícil de predir fins i tot encara que en molts casos s'obrin esquerdes abans de la caiguda.
	Tipus d'allaus i desencadenaments	<ul style="list-style-type: none"> • Lliscaments basals; mantell nival fred i sec o mantell humit i isoterm a 0 °C. • Allaus gairebé exclusivament naturals. Els desencadenaments accidentals o artificials són poc probables.
On?	Distribució espacial	Fonamentalment en terreny suau i llis i en qualsevol orientació, però més sovint en orientacions solanes (exposades al Sol)
	Posició de la capa feble en el mantell nival	Interfície entre el terra i el mantell nival.
Per què?	Característiques de desencadenament	Els lliscaments basals són causats per la pèrdua de fricció a la interfície de contacte sòl-neu a causa de la presència d'aigua líquida.
¿Quan?	Duració	De dies a mesos; ocasionalment durant tota la temporada hivernal. La caiguda es pot produir en qualsevol moment del dia. A la primavera, els lliscaments basals es donen sovint a la segona part del dia.
Com gestionar-ho?	Identificació del problema sobre el terreny	El problema de lliscaments basals es pot reconèixer per la presència d'esquerdes que sovint són precursoras de caigudes d'allaus de lliscament basal. Tot i això, la presència d'esquerdes de lliscament no implica la caiguda de l'allau per lliscament de forma immediata, ja que és gairebé impossible de predir. La caiguda de lliscaments basals sense esquerdes prèvies també és comuna.
	Consells de circulació	Eviteu el terreny proper a esquerdes de lliscament

Problemes d'allaus opcionals

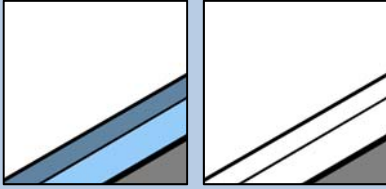
Los dos problemas de aludes opcionales definidos por los Servicios Europeos de Alerta de Avalanchas (EAWS) también tienen como objetivo apoyar a los profesionales de los aludes y a los recreacionistas en su evaluación del peligro de aludes. Sin embargo, se han creado para situaciones únicas que son claramente diferentes de los cinco problemas de avalancha principales. Los dos problemas de aludes opcionales pueden utilizarse para ilustrar con mayor claridad la situación de peligro en una zona geográfica concreta y/o en zonas influidas por factores topográficos y climáticos únicos.

Cornises

Què?	Característiques	Formació de neu ventada tova o dura, semblant a una onada, que sovint queda penjant.
	Tipus d'allaus i desencadenaments	Quan les cornises col·lapsen poden desencadenar allaus de neu recent, plaques de vent, plaques per capes febles persistents, o allaus de neu humida al terreny costerut que es troba a sota.
On?	Distribució espacial	Les cornises es formen a sotavent de les crestes exposades al vent o en ruptures abruptes de terreny.
	Posició de la capa feble dins del mantell nival	L'acumulació de neu ventada estén la cornisa cap a fora, per la qual cosa la part més recent, sensible i més fàcil de desencadenar de la cornisa generalment és a prop de la vora exterior.
Per què?	Característiques del desencadenament	<ul style="list-style-type: none"> • Les caigudes de cornises de forma natural són habituals durant els temporals de vent en ple hivern, ja que van creixent ràpidament cap a l'exterior i es tornen inestables amb el transport de neu durant els temporals. • L'escalfament ràpid, la pluja o la fusió perllongada poden fer que les cornises es tornin inestables, cedeixin i es parteixin.
Quan?	Durada	Un cop formades, les cornises poden ser un problema durant tota la temporada, generalment des de mitjan hivern fins a la primavera.
Como gestionar-ho?	Identificació del problema sobre el terreny	Les cornises es troben a les crestes o en ruptures abruptes del terreny i, en general, són fàcils de reconèixer. No obstant això, quan s'està sobre la part superior d'una cornisa, de vegades és difícil estimar la seva mida. Les cornises sovint es trenquen més enrere del que s'esperava, fins i tot en terreny pla, i són la causa de moltes caigudes inesperades a la muntanya.
	Consells de circulació	Evitar circular per sobre i per sota crestes llargues amb cornises, especialment durant els períodes de torb o l'inici de temperatures càlides.

Quan no es pot distingir cap problema típic d'allaus, es pot fer servir el terme "problema d'allaus no identificat" per descriure la situació.

Problema d'allau no identificat

Aquest no és un problema específic d'allaus. És un escenari molt poc concloent, sense un patró clar que un usuari pugui seguir per disminuir les conseqüències. Qualsevol tipus d'allaus és possible. No s'ha de considerar l'absència d'un problema típic d'allaus com una situació de condicions segures. Es recomana seguir les precaucions habituals